

11. SALUT I NATURA

Document de treball

DIAGNOSI

Coneixement

Les evidències científiques dels efectes protectors de la natura en la salut integral humana han incrementat molt. El contacte regular amb la natura aporta diferents beneficis saludables, especialment a l'àmbit preventiu i de la salut mental. El 80% dels determinants de la salut es troben fora del sistema sanitari i, per tant, l'entorn natural i els factors ambientals (aire net, alimentació sana, exercici, etc), són fonamentals per a conservar i millorar la salut. Referents: Grup especialista UICN Health and Wellbeing, ISGlobal, PEHSU Garrotxa, Càtedra Oceans i Salut Humana (UdG), concepte 'One Health' (OMS), programes internacionals en parcs: 'Healthy Parks, Healthy People', et.

Estat i tendències

El 95% de la població de Catalunya viu en medis urbans, en gran part desconnectada de la natura, i la tendència és ascendent. La població catalana com més va més envellida està, i la salut de les persones de més de 65 anys tendeix a empitjorar més que en altres països del nostre entorn. Tot i que els indicadors de salut social de Catalunya són comparativament bons, a escala europea, l'augment de malalties de civilització (mentals i degeneratives) i l'alt consum de fàrmacs és preocupant.

Polítiques

El Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) (2017-2020), AUPA, i, més concretament, les que es deriven de la Taula intersectorial Salut i Natura (promoguda per la XCN).

FITES

- Millorar l'estat de salut integral i el benestar de la població mentre reorientem la despesa sanitària (2019: 29% pressupost de la Generalitat). Caldria invertir més en conservar o mantenir la salut per reduir el que es destina a guarir malalties.
- Normalitzar i generalitzar la prescripció social de natura.
- Normalitzar el contacte amb la natura a l'àmbit sanitari i regularitzar les teràpies naturals complementàries seguint els referents europeus (Alemanya, Escòcia, França, etc).

ACCIONS ESTRATÈGIQUES

- Promoure un model de salut integral basat en la prevenció, el manteniment de la salut, l'empoderament de les persones i la salut comunitària.
- Integrar transversalment els criteris de salut en tots els plans territorials, urbanístics i d'infraestructures.
- Desplegar la prescripció (social) de natura, a escala individual i comunitària.
- Conservar i restaurar (quan s'escaigui) els espais agraris i el patrimoni natural dins, a l'entorn i a fora de les ciutats.
- Augmentar i millorar la infraestructura verda i blava urbana i periurbana.
- Promoure i facilitar la implicació ciutadana en l'augment, gestió i gaudi dels espais verds (terrestres) i blaus (marins i lacustres), afavorint l'accés equitatiu a la natura.
- Incrementar la despesa en recerca científica i la difusió de les evidències relatives als beneficis que la natura aporta a la salut.

REFERÈNCIES

- Declaració Salut i Natura – XCT, 2019
- Declaració Sèlvans sobre la teràpia forestal i els boscos terapèutics 2019
- Resultats del taller Escenaris de Futur (juliol 2020) per desplegar la taula intersectorial salut i natura
- Múgica, M. et al (2013) *Salud y áreas protegidas en España. Identificación de los beneficios de las áreas protegidas sobre la salud y el bienestar social*. Europarc-España.
- [Our Natural Health Service](#) – Scotland's Nature Health Agency